

מעילת אסתר

מטרת השיעור

החברה יעברו תהליך של קבלת החלטות בדילמות שונות בחיים.

הביסוס לשיעור

מגילת אסתר

הפסוק לשינון

"אֲבַל אַתָּה עֲמַד בְּדַבְרִים אֲשֶׁר לְמַדַּת יְאֹשֶׁר מִצְאָתָם נְכוֹנִים..." השנייה לטימותיאוס ג 14

מילה למורה

אסתר הגיעה למלכות. אלוהים דאג לכך. הוא נתן לה את כל מה שהייתה צריכה לשם כך: יופי יוצא דופן וזמן. אך לא זאת בלבד. גם לנשים האחרות שנבחרו היה יופי ואולי אפילו זמן, אבל אלוהים נתן לה גם חוכמה.

אסתר למדה מהר מאוד את רזי התפקיד של אשת המלך. היא צריכה להיראות יפה, כל הזמן, להיות קשובה לכל רצונותיו של המלך ממנה וכן גם לציית לרצונותיו ולכלליו. אסתר ידעה יפה מאוד מה היה קורה אילו לא צייתה לכללים אלה. היא ידעה שתודח מתפקידה ואולי אף תוצא להורג.

אבל דבר נוסף ידעה אסתר. אסתר הייתה מעם ישראל, והיא הכירה את האלוהים המולך לא רק מהודו ועד כוש, אלא על העולם כולו. לכן כשנקראה ללכת אל המלך שלא על פי בקשתו, עמדה בפניה התלבטות לא פשוטה. האם להסתכן במוות וללכת למלך ובכך לציית לאלוהים, או האם להמנע מסכנה ולא לדבר עם המלך על מצב עמה, עד שיחליט לקרוא לה.

אסתר בחרה לציית לאלוהים, למרות הסיכון הכרוך בזה. לפני שעשתה זאת וידאה שהיא מנצאת תחת השגחתו של אלוהים, וביקשה ממרדכי ומחבריו לעמוד עמה שלושה ימים בצום ובתפילה. אלוהים נתן לה את האומץ הדרוש לפעולתה, וברכה גדולה יצאה מציות זה.

ומה איתנו? האם גם אנחנו בוחרים לציית לאלוהים כשאנו עומדים בפני דילמות שונות בחיים? האם אנו עומדים במצוות אלוהים ועומדים בדברים אשר למדנו ומצאנו אותם נכונים (השנייה לטימותיאוס ג 14)?

הציוד הדרוש

- ספר כתבי הקודש
- כרטיסי החלטות (החלטה 1 - החלטה 3)
- סיפורה של אסתר בעמוד הבא
- דף עבודה לכל אחד (החלטה 4 והחלטה 5)
- כלי כתיבה

להתמקד

כולנו יודעים איזה חג אנחנו חוגגים בימים האלה. כולנו מכירים את הסיפור. תן לחברה לספר את סיפור מגילת אסתר, ותקן פרטים שאינם נכונים. אל תיכנסו ליותר מדי פרטים, זהו לא עיקר השיעור.

בואו ניכנס לנעליים של אסתר ונסתכל על הסיפור שלה מנקודת מבט קצת שונה.

בסיפור שלפניכם חסרות מילים. במקום המילים החסרות יש קו ומתחתיו כתוב סוג המילה החסרה. למשל, המילים החסרות במשפט הראשון: "אסתר סידרה את הציפורניים ה_____ כשמרדכי _____ לחדר."
(תואר) (פועל)

המילה הראשונה החסרה היא מילת תואר (כמו יפה, ארוך, מכוער, עגול, עצוב וכו'). המילה השנייה החסרה היא מילת פועל (כמו הלך, אכל, ראה וכו'). לפני שתקרא לילדים את הסיפור, בקש מהם להמציא את המילים החסרות. עיברו יחד על הסיפור: בקש מהילדים מילת תואר ורשום אותה על הקו הראשון, לאחר מכן בקש מילת פועל ורשום אותה על הקו השני, וכן הלאה. אסור לילדים לדעת את ההקשר של המילים, אחרת זה מקלקל את המשחק. לאחר שתסיימו למלא את המילים החסרות קרא לחבר'ה את הסיפור.

הסיפור

אסתר סידרה את ציפורניה ה_____ כשמרדכי _____ נכנס לחדר.
(תואר) (פועל)

מרדכי: אסתר, חיילי המלך _____ לחפש בנות _____ כדי להחליף את
(פועל) (תואר)

ושתי, בגלל שהיא סירבה לבוא למלך בזמן המשתה ה_____, להשוויץ ב_____
(תואר) (מספר)

המדינות שכבש ובכל העושר שצבר. אולי תלכי את? את בהחלט _____, אין מה להגיד!
(תואר)

את הכי מתאימה לתפקיד עם העיניים ה_____ שלך, הריסים ה_____, הרגליים
(תואר) (תואר)

ה_____ שלך והשיער ה_____ שלך.
(תואר) (תואר)

אסתר: ממש רעיון אדיר! אני בחצר המלך? שכח מזה! כל מה שאני צריכה זה מישהו שיגיד לי לצבוע את ה_____ ב_____ ואת ה_____ ב_____. עוד יגידו לי
(איבר בגוף) (צבע) (איבר בגוף) (צבע)

ללבוש את ה_____ על ה_____. מה לי ולמלך? הוא סתם איש _____,
(שם של בגד) (איבר בגוף) (תואר)

שמסתובב כמו _____ ומשוויץ בנוצות הצבעוניות שלו.
(שם של חיה)

מרדכי: נראה לי שאין לך ברירה, הנה באים ה_____ לדלת.
(שם של מקצוע)

נשמעה נקישה רמה בדלת. מרדכי פתח ושוחח עם החיילים.

חיילים: שמענו שיש בחורה _____ בבית. הבא אותה כדי שנראה אותה, על פי צו המלך!
(תואר)

מרדכי נכנס בחזרה לבית כשהוא ממלמל לעצמו: "ממש כמו בשוק ה_____." אולי
(שם של מקצוע)

נצא מה_____ ו_____ מפה. אבל מרדכי ידע שזה לא רעיון טוב, והוא קרא לאסתר
(אחד הפתחים בבית) (פועל)

בקול _____: "אסתי, רוצים אותך בדלת."
(תואר)

למורה

"רגע, אני _____", קראה אסתר מחדר השינה. בכוונה משכה אסתר את הזמן, (פועל)

ורק לאחר _____ דקות יצאה כשהיא לבושה _____ | _____ . החיילים לא (מספר) (פריט לבוש) (פריט לבוש)

האמינו למראה עיניהם, הם הסתכלו על אסתר כש _____ יוצאות מחוריהן וב _____ פעור. (איבר בגוף) (איבר בגוף)

_____ ניכרה בפניהם של מרדכי ואסתר. (רגש)

ברגע שהחיילים התעוררו מההלם מ _____ של אסתר, הכריזו שעליה להילקח ל _____ המלך. (תואר) (סוג של בית)

אסתר _____ מאוד את מרדכי, ולא יכלה לחשוב כיצד יהיו חייה בלעדיו. אבל (רגש)

מרדכי לא זנח את אסתר. כל יום הוא בא לבקר אותה, ואנשי חצר המלך התרגלו לראות אותו.

לגלות

אסתר נלקחה לחצר המלך ונבחרה למלכה. זהו תפקיד חשוב ובעל אחריות רבה. בואו נראה כיצד התמודדה עם אחריות זו.

היינו חושבים שכיף להיות מלכה: להתפנק כל היום, לקום בעשר בבוקר, לאכול מה שמתחשק (ואימא לא אומרת שצריך לאכול את התרד ואת הברוקולי), לעשות מה שרוצים. אבל לא כך היה הדבר בעבור אסתר. לאסתר ולמרדכי היו המון החלטות חשובות לקבל. בואו נסתכל על כמה מההחלטות האלה, ונראה כיצד הם התמודדו איתן ומדוע קיבלו את ההחלטות שקיבלו.

בהמשך מופיעים חמישה 'כרטיסי החלטות' (החלטה 1 - החלטה 5). עיבדו יחד על כל כרטיס ודונו בנושאים שמועלים בו. נסו לתאר את תהליך קבלת ההחלטה במחשבותיהם של מרדכי ואסתר (הדבר לא היה קל. הם בטח חשבו על הבעד והנגד של כל החלטה, ולבסוף החליטו על פי מה שחשבו נכון ביותר. הם בטח גם חשבו על מה שלמדו מדבר ה'). שימו לב שדילמות מס' 4 ו-5 הן כבר מעולמם של הילדים. עליהן תעבדו לאחר סקירת דרך קבלת ההחלטות של אסתר ומרדכי.

לפניכם 'כרטיסי ההחלטות' ובהם כמה רעיונות לתשובות:

1. קרא את אסתר ב 21-23.

✦ אילו בחר מרדכי לא לספר על בגתן ותרש, מה אתם חושבים שהיה קורה?
כל הסיפור במגילת אסתר היה משתנה ואולי לא קורה. פני הדברים היו שונים.

✦ מדוע, לדעתכם, בחר מרדכי לספר על תוכניתם של בגתן ותרש? סביר להניח שהוא בחר לספר מפני שכתוב בויקרא י"ט 18: "ואהבת לרעך כמוך".

החלטה 1 (עמ' 8)

✦ מה הייתה הדילמה של מרדכי?
האם לספר למלך על המזימה של בגתן ותרש או לא.
✦ עירכו טבלה של בעד ונגד:

נגד לספר למלך	בעד לספר למלך
1. אפשר יהיה להיפטר מהמלך ואולי יבוא מלך יותר טוב במקומו.	1. מרדכי יציל את המלך ממוות.
2. אם הקרובים של בגתן ותרש ישמעו שמרדכי הלשין עליהם, הם עלולים לפגוע בו או במשפחתו.	2. המלך יזכור את מרדכי לטובה, דבר שאולי יעזור לו בעתיד.
3. דרוש מאמץ כדי להשיג את אסתר כדי שתספר למלך, למי יש כוח?	

2. קרא את אסתר ג 1-6.

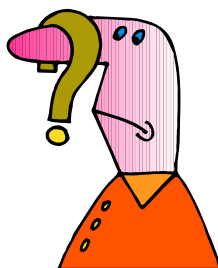
✦ מה בחר מרדכי לעשות? לציית לאלוהים ולא להשתחוות להמן (הרי כתוב בדיבר הראשון שמותר להשתחוות רק לאלוהים).

✦ אילו היה מרדכי עושה את מה שהיה לו קל לעשות, מה סביר להניח שהיה בוחר לעשות? להשתחוות להמן.

✦ מדוע, לדעתכם, הוא בחר בדרך הקשה יותר, שהייתה שונה מדרכם של רוב האנשים בממלכה? הוא ידע שהוא חייב לציית לאלוהים, ושאלוהים יכול לעזור לו לעמוד נגד כל דבר שהמן עושה.

✦ מה הייתה הדילמה של מרדכי?
האם להשתחוות להמן או לא.
✦ עירכו טבלה של בעד ונגד:

נגד להשתחוות	בעד להשתחוות
1. כתוב בכתבי הקודש שמותר להשתחוות רק לאלוהים.	1. המן לא יכעס ולא יפגע במרדכי.
	2. המן לא יפגע בעם היהודי.
	3. מרדכי יהיה כמו כולם.

החלטה 2 (עמ' 9)

למורה

3. הִצֹּו לַהֲרוֹג אֶת כָּל הַיְּהוּדִים יֵצֵא מֵאֵת הַמֶּן. כַּשְּׁמַעוּ מִרְדְּכָי וְכָל שְׂאֵר הַיְּהוּדִים עַל צוֹ זֶה, הֵם קִרְעוּ אֶת בְּגָדֵיהֶם וְצָמוּ. סִיפְרוּ לְאַסְתֵּר עַל כֵּךְ שֶׁמִּרְדְּכָי לְבוֹשׁ שֵׁק וְאָפֵר, וְהִיא שִׁלְחָה אֶת מִשְׁרָתֶיהָ לְבַרֵּר מְדוּעַ. קְרָא אֶת אֶסְתֵּר ד' 7-17.

★ מה הייתה הדילמה של אסתר?

אסור היה לה לבוא לפני המלך אלא אם כן הוא קרא לה. המלך לא קרא לה, כך שאילו היה כועס על שהעזה להופיע לפניו - ייתכן שהיה חורג אותה.

★ עירכו טבלה של בעד ונגד ההחלטה ללכת אל המלך:

★ מה החליטה אסתר?
בהתחלה אסתר לא רצתה לבוא לפני המלך, אולם לבסוף הבינה שזוהו הדבר הנכון לעשות.

★ אילו בחרה אסתר לעשות את מה שהיה לה הכי קל, מה סביר להניח שהיא הייתה עושה?

לא הולכת אל המלך. אולי הייתה מנסה לשנות את הצו בדרכים אחרות.

★ מדוע בחרה אסתר בסופו של דבר כן ללכת ולדבר עם המלך?

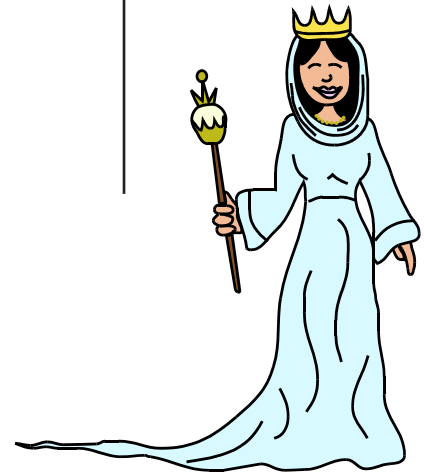
כי היא ידעה שזוהו הדבר הנכון לעשותו, למרות הסיכון (על פי ויקרא י"ט 16-18: "לא תעמוד על דם רעך... ואהבת לרעך כמוך"). היא הייתה היחידה שיכלה לדבר על לבו של המלך.

נגד ללכת אל המלך

1. אם המלך יכעס, הוא יכול להוציא את אסתר להורג.
2. אם אסתר תמות, עם ישראל עדיין יהיה בסכנה.

בעד ללכת אל המלך

1. אם המלך יסכים לקבל את אסתר, היא יכולה לבקש ממנו להסיר את האיום על העם היהודי.

החלטה 3 (עמ' 10)

פעמים רבות אנחנו נתקלים בסיטואציות שבהן עלינו להחליט לבחור בין מה שנכון על פי דבר ה' לבין מה שהעולם אומר שהוא טוב. ראינו כיצד אסתר ומרדכי קיבלו החלטות. בואו נחשוב על השלבים שהם עברו. **עזור לילדים להגיע לשלבים אלה:**

1. הם בחנו את הבעיה שעמדה בפניהם וחשבו על האפשרויות השונות לפתרונה.

2. הם חשבו ברצינות ולעומק על הדילמות שעמדו בפניהם (הם ניסו לראות מה יהיו התוצאות של כל דרך תגובה לדילמה, ולבדוק מה דבר ה' אומר על המקרה הנתון).

3. הם קיבלו את ההחלטה על פי מה שדבר ה' אומר, ולא על פי מה שהכי קל להם לעשות.

שימו לב שלעשות את הנכון בעיני ה', זה לא תמיד מה שהאנשים סביבנו חושבים לדבר טוב. דוגמה לכך היא אסתר, שיכלה אף להיהרג אילו המלך לא היה מקבל אותה כשהחליטה להתייצב לפניו ולבקש שיציל את עמה.

? אבל אילו אסתר לא הייתה מציינת לאלוהים, כיצד היה נראה המצב?

? מה הייתה התוצאה של ההחלטה הקשה והלא-פשוטה שקיבלה אסתר?

עם ישראל ניצל. אלוהים בירך את אסתר ואת מרדכי על נאמנותם לו, ועל כך שפעלו על פי דבר ה' ולא על פי מה שנראה להם הכי קל בעבורם.

זיכרו, אלוהים תמיד מברך את אלה שמצייתים לדברו ועושים את רצונו.

יש פסוק בכתבי הקודש שמעודד אותנו לבחור את הטוב על פי דבר ה'. פסוק זה נמצא באיגרת השנייה לטימותיאוס ג' 14. **דברו מעט על הפסוק. הדגש את העבודה, שכדי לדעת מהו הדבר הנכון לעשות צריך להכיר את דבר ה', ונוכל להכירו רק אם נלמד אותו, גם בלימוד אישי בכל יום.**

להגיב

בואו נתבונן בשתי דילמות ונראה מה תהיה הדרך הטובה ביותר לפתור אותן. חלק לחבר'ה את דפי העבודה (**החלטה 4 והחלטה 5, עמ' 11-12**) ועשו את העבודה יחד או כל אחד לחוד, לפי מה שהכי מתאים לקבוצה:

4. קרא במלאכי א' 14 (שתי המילים הראשונות).

שושי למדה אתמול בערב למבחן בערבית. עכשיו היא יושבת בכיתה והסתכלה על הדף ולא זכרה חצי ממה שלמדה. מתי, שישב לידה, תמיד ידע את התשובות, וגם עכשיו ראתה שהוא כותב, וכותב, וכותב. מה יקרה אם היא תציץ בדף שלו... כך אולי תיזכר במה שלמדה אתמול, ואז היא תוכל להמשיך לבד... לא? מה תעשה?

★ מה אתם חושבים ששושי צריכה לעשות? מדוע?

★ מה אתם הייתם עושים אילו הייתם במצבה של שושי? מדוע?

★ מה הייתה הדילמה של שושי? להעתיק או לא להעתיק.

★ עירכו טבלה של בעד ונגד להעתיק:

	נגד להעתיק	בעד להעתיק
1. זה לא באמת יראה את מה שהיא יודעת.	1. היא תדע מה לכתוב במבחן.	2. היא תקבל ציון גבוה.
2. בדבר ה' כתוב שמי שמשקר הוא ארור (לא יהיה לו טוב).	3. המורה יהיה מרוצה כשיראה ששושי "יודעת" את החומר.	4. ההורים ישמחו לראות ציונים טובים.
3. בדבר ה' כתוב שאסור לשקר, ולהעתיק זה לשקר מפני שהיא לא מראה את מה שהיא באמת ידעה.		

5. קרא את אל האפסים ו 1; אל הפיליפים ד 8.

ליאור תמיד נהנה לגלוש עם דני באינטרנט. הם מוצאים הרבה משחקים ואוהבים מאוד להתחרות מי מקבל יותר נקודות. פעם נכנס דני במקרה לאתר שליאור ידע שאבא ואימא לא היו רוצים שייכנס אליו. ליאור אמר לדני שלא כדאי להמשיך לגלוש באתר הזה והציע לחפש אתר אחר, אבל דני לא רצה, הוא רצה לראות מה עוד יש באותו אתר.

★ מה אתם חושבים שליאור צריך לעשות? מדוע?

★ מה אתם הייתם עושים אילו הייתם במצבו של ליאור? מדוע?

★ מה הייתה הדילמה של ליאור?

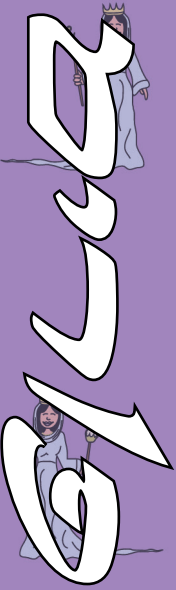
להישאר ולגלוש עם דני באתר, או לעזוב את המחשב ולעשות משהו אחר.

★ עירכו טבלה של בעד ונגד לגלוש:

נגד לגלוש	בעד לגלוש
1. ההורים אמרו בפירוש שאסור לי לגלוש באתרים כאלה. הם יודעים שאתרים כאלה יכולים לפגוע בי.	1. דני יחשוב שאני מגניב ולא חטן שמקשיב להורים כמו ילד קטן.
2. כתוב בדבר ה' שצריך לציית להורים.	2. אולי נלמד משהו חדש.
3. כתוב בדבר ה' להתעסק רק בדברים שהם טובים ומביאים לתוצאות טובות בסופו של דבר.	

???

החלטה 5 (עמ' 12)

1. קרא את אסתר ב 12-32.

★ אילו בחר מרדכי לא לספר על בגתן ותרש, מה אתם חושבים שהיה קורה?

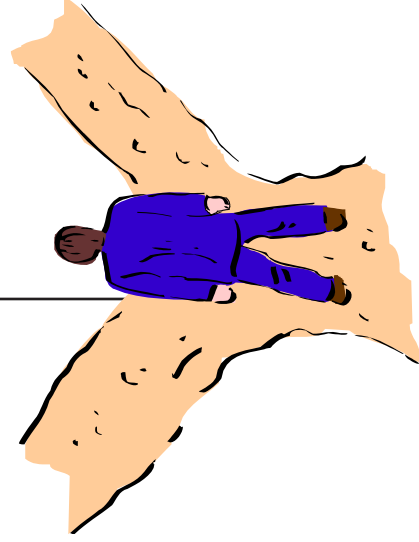
★ מה הייתה הדילמה של מרדכי?

★ עירכו סבלה של בעד ונגד:

נגד לספר למלך

בעד לספר למלך

★ מדוע, לדעתכם, בחר מרדכי לספר על תוכניתם של בגתן ותרש?

2. קרא את אסתר ג 1-6.

★ מה הייתה הדילמה של מרדכי?

★ עירכו סבלה של בעד וגד:

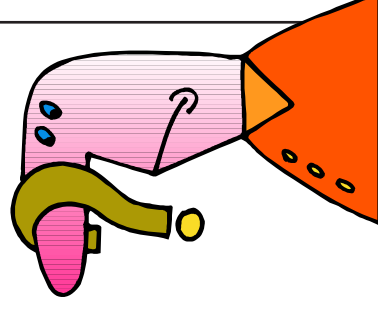
★ מה בחר מרדכי לעשות?

★ אילו היה מרדכי עושה את מה שהיה לוקל לעשות, מה סביר להניח שהיה בוחר לעשות?

★ מדוע, לדעתכם, הוא בחר בדרך הקשה יותר, שהייתה שונה מדרכם של רוב האנשים בממלכה?

נגד להשתחוות

בעד להשתחוות

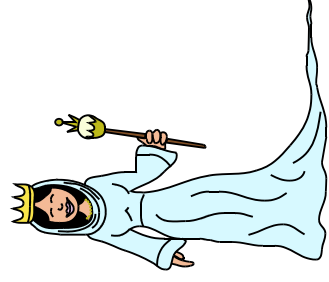
3

הצו להרוג את כל היהודים יצא מאת המן. כששמעו מרדכי וכל שאר היהודים על צו זה, הם קרעו את בגדיהם וצמו. סיפרו לאסתר על כך שמרדכי לבוש שק ואפר, והיא שלחה את משרתיה לברר מדוע. קרא את אסתר ד 7-17.

◆ מה הייתה הדילמה של אסתר?

◆ מה החליטה אסתר?

◆ עירכו טבלה של בעד ונגד ההחלטה ללכת אל המלך:

נגד ללכת אל המלך	בעד ללכת אל המלך
<p>◆ אילו בחרה אסתר לעשות את מה שהיה לה הכי קל, מה סביר להניח שהיא הייתה עושה?</p> <p>◆ מדוע בחרה אסתר בסופו של דבר כן ללכת ולדבר עם המלך?</p>	

4. קרא במלאכי א 41 (שתי המילים הראשונות).

שושי למדה אתמול בערב למבחן בערבית. עכשיו היא יושבת בכיתה והסתכלה על הדף ולא זכרה חצי ממה שלמדה. מתי, שישב לידה, תמיד ידע את התשובות, וגם עכשיו ראתה שהוא כותב, וכותב, וכותב. מה יקרה אם היא תציץ בדף שלו... כך אולי תזכר במה שלמדה אתמול, ואז היא תוכל להמשיך לבד... לא? מה תעשה?

★ מהי הדילמה של שושי?

★ מה אתם חושבים ששושי צריכה לעשות? מדוע?

★ עירכו טבלה של בעד ונגד להעתיק:

נגד להעתיק	בעד להעתיק

★ מה אתם הייתם עושים אילו הייתם במצבה של שושי? מדוע?

?

5. קרא את אל האפסים 1; אל הפיליפיים ד 8.

ליאור תמיד נהנה לגלוש עם דני באינטרנט. הם מוצאים הרבה משחקים ואוהבים מאוד להתחרות מי מקבל יותר נקודות. פעם נכנס דני במקרה לאתר שליאור ידע שאבא ואימא לא היו רוצים שייכנס אליו. ליאור אמר לדני שלא כדאי להמשיך לגלוש באתר הזה והציע לחפש אתר אחר, אבל דני לא רצה, הוא רצה לראות מה עוד יש באותו אתר.

★ מה אתם חושבים שליאור צריך לעשות?
מדוע?

★ מה אתם הייתם עושים אילו הייתם במצבו
של ליאור? מדוע?

★ מהי הדילמה של ליאור?

★ עירכו טבלה של בעד ונגד:

נגד להמשיך לגלוש	בעד להמשיך לגלוש
?	?